

บุญพาเกิด

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาเราเกิดนี้ บุญกุศลพาเกิด เวลาเราเกิดมาอยู่ในท้องแล้วคลอดออกมา ถ้าคลอดออกมาแล้วนี้ คุณ คุณคนที่เกิดมาแล้วแต่แบบว่าไม่สมประกอบนี่ เกิดมากรรมพาเกิด แล้วชีวิตหนึ่งทั้งชีวิตเลยต้องทุกข์ทรมานไปอย่างนั้น แล้วคนเกิดมาสติไม่ดี ตั้งแต่เด็กเลยนะ แล้วชีวิตต้องเป็นแบบนั้น เกิดมาแล้วมีวิญญูณเหมือนกัน มีจิตเหมือนกัน แต่ไม่มีสติ สติมันไม่พอ

อย่างพวกเรว่าเวลาฝึกสมาธิกันว่าเราไม่มีสติ ๆ นะ สติเรามีนะ ถ้าเราไม่มีสติเราจะเป็นอย่างนั้น มีจิตอยู่ จิตคือตัวรู้อยู่ สติคือตัวระลึกอยู่ มันมีความละเอียด มีความรับรู้ สติมันพร้อมไปนี่ถ้าจิตสมประกอบ เรว่าเราถึงมีบุญกุศลกันมาก เกิดมาแล้วสมประกอบหนึ่ง แล้วเจอพุทธศาสนา เวลาเกิดมานี้ เกิดมามันศีล ๕ บริสุทธิ มนุษย์สมบัตินี้เราเกิดเป็นมนุษย์ พอเกิดเป็นมนุษย์ขึ้นมาแล้วนี้ ยังพบพระพุทธศาสนา ถ้าไม่พบพระพุทธศาสนา อย่างเช่นเราหาของได้นี้ การรักษาของนั้นเป็นเรื่องภาระมากเลย

นี่ก็เหมือนกัน เราได้ชีวิตมานี้ แล้วเรารักษาชีวิตเราให้รอดพ้นไปด้วยความสะดวกราบรื่นมันถึงว่ามีพุทธศาสนา พุทธศาสนาสอนถึงว่า สอนให้การเสียสละ คือให้ทาน เราว่าให้ทานนี้เป็นเรื่องของภาระ อย่างที่โยมเรามาทำบุญกุศลกันนี้ เพราะอะไร? เพราะว่าพอเราให้ทานออกไปนี้ มันให้อันนั้น แต่ผลมันกลับมาการดำรงชีวิตไว้ รักษาชีวิตที่ว่า รักษาขากนี้ ของได้ได้มาง่าย แต่การรักษาไว้รักษายาก

นี่ก็เหมือนกัน บุญกุศลสืบต่อ ๆ ไป เราสละออกเป็นให้สละทานไป เห็นไหม มันปลดเปลื้องความกังวลของใจ มันปลดเปลื้องความทุกข์ มันปลดเปลื้องสิ่งที่ในหัวใจนี้ อันนี้ถึงว่ามันก็รักษามนุษย์สมบัติไว้ เกิดมาแล้วเป็นมนุษย์สมบัตินี้ มันประเสริฐอยู่แล้ว แต่การดำรงชีวิตให้มันมี

ความสุขพอสมควรไป อันนี้มันทำให้เราประเสริฐกว่า เห็นไหม อย่างที่ว่านี่ จิตคนเราตายแล้วมันต้องเป็นไปอีก แล้วเราไม่เคยเห็นใจ เราไม่เคยเห็นตรงนั้น

คุณะ ในว่าเรามีความทุกข์ แล้วไปดูคนที่ว่าสติไม่สมประกอบมานะ ทั้งชีวิตเลยจะอยู่สภาวะแบบนั้น วันวันหนึ่งเดินไปเดินมา เวลาของเขาไม่มีค่าอะไรเลย เวลาของเรานี้ถ้ามีความทุกข์อยู่ เออ...มันนาน เน้นนานหน่อย แต่ถ้ามีความสุขนี่ แป๊บเดียว ๆ นะ วันเวลานี้ล่วงเลยไปเร็วมากเลย

ฉะนั้นเพราะการว่าเวลาล่วงไปเร็วมากนี้ การทำคุณงามความดีมันถึงว่า ถ้าเราแยกออกทำคุณงามความดีใจ แยกออกมาทาน แยกออกมาศีลมาภาวนานี้ เวลายิ่งภาวนาเวลามันยิ่งมากเข้าไปใหญ่ ถ้ามันภาวนาไม่ได้นะ เวลามันมากเพราะอะไร? มันนั่งไปปั๊บนี้ มันจะให้ได้ ๕ ชั่วโมงไป เพราะเวลานั่ง แต่จริง ๆ แล้วมันเป็นไปได้ไม่ได้ เพราะว่าถ้าจิตมันสงบ ในเวลาที่มันสงบนี้เวลาที่จะทำคุณงามความดี เวลาที่ว่ามันจะให้คุณประโยชน์กับเรา

แต่ถ้าเราไม่คิดอย่างนั้น มันเป็นอย่างอื่นไป การดำรงชีวิต ชีวิตของเรา ถึงว่าเกิดมาพบพุทธศาสนานี้ประเสริฐที่สุด แล้วเกิดในประเทศอันสมควรด้วย เห็นไหม มีวิฤตขนาดไหนเราก็พอเป็นไปของเราได้ วิฤตของคนอื่นนี่มันต้องล้มล้างกันเกือบหมดประเทศนะค่อยเข้ามาประสานกันได้ แต่ของเราวิฤตขนาดไหนก็แล้วแต่ มันเป็นไปได้เพราะว่า เพราะจิตได้สำนึกของพวกเรา เห็นไหม จิตได้สำนึกของสังคมชาวพุทธนะมันมีการเสียสละโดยพื้นฐาน

นี่ความให้อภัยกันมันมีโดยพื้นฐาน สังคมไทยมันตกผลึกในหัวใจ ความคิดของเรานี้ อย่างที่ว่าปล่อยวาง ๆ ๆ เวลาปล่อยวาง สิ่งนี้เป็นแล้วแล้วกันไป นี่ในสังคมพุทธสอนอย่างนั้น จิตได้สำนึกมันมีอยู่ แต่กิเลสมันปกคลุมไว้ กิเลสปกคลุมไว้ว่าถึงเวลาเหตุการณ์เฉพาะหน้ามันจะเอาให้ได้ก่อน แต่ถ้าถึงที่สุดแล้วมันเป็นไม่ได้ มันก็ต้องยอมรับตรงนั้น ยอมรับตรงนั้นเพราะว่าสิ่งของเรานี้ อย่างว่าเรื่องของศาสนามันฝังลึกอยู่ในหัวใจ ถ้าเราเกิดเป็นชาวพุทธมาเรื่อย มันสะสมมา ๆ แล้วมันตรงกัน เห็นไหม

อย่างเช่นว่าจริตนิสัยนี้ อย่างเช่นฝรั่งมาเมืองไทยเหมือนกัน ทำไมมาเจอเรื่องของศาสนานี้ มันสนใจ ความสนใจ บางคนเขาไม่สนใจ เขาถูกด้วย เขาถูกดูแลจนว่ามันเป็นความค่อยพัฒนา แต่ถ้าผู้ที่มีจริตนิสัยในหัวใจ มันไม่มองถึงว่าค่อยพัฒนาหรือว่าพัฒนาแล้วนะ มันดูที่ว่ามันให้ผล กับความจริงไหม ตามหลักวิทยาศาสตร์ แล้วศาสนาพุทธนี้มันสอนได้ มันพิสูจน์ได้ ตามหลัก ความจริงทางวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทางจิตด้วย มันให้ผลเป็นอย่างไร

คูลี ชีวิตเรียบง่ายนี้ทุกคนปรารถนา เขาเกิดในประเทศอันสมควร ประเทศของเขาจะอยู่ อย่างเราไม่ได้ ประเทศของเขาเป็นเมืองหนาว มันต้องมีการทำความอบอุ่น ต้องสร้างบ้านให้อยู่ใน สภาพแบบนั้น แล้วพลังงานที่เขาหามาได้ มันต้องใช้ขนาดไหน ประเทศของเรานี้ มันอยู่กระด๊อบ ห้อยห้อยอยู่ได้ เพราะว่า ๓ ฤดูนี้มันหมุนเวียนไป มันยังเฉพาะหน้าหนาวน้อย ถ้าหน้าร้อนน้ำท่วมนี้มี ปัญหาหน่อย แต่ถ้าใน ๓ ฤดูนี้ หนาวก็ไม่หนาวจัดเกินไป ร้อนก็ไม่ร้อนจัดเกินไป นี่ ๓ ฤดู มันพอ อยู่ได้

แต่เราไปเชื่อสื่อกัน เราไปเชื่อว่าพัฒนาแล้วต้องอยู่ในสภาวะแบบนั้น ถึงว่ามองแล้วถึงว่า เป็นประเทศค่อยพัฒนาไป แต่ถ้าดูความเรียบง่ายนะ ถ้ามันมีมันเป็นไป เราจะอยู่อย่างนั้นมันก็ เป็นไป แต่เราไปทำอย่างนั้นแล้วเราต้องเสียพลังงานมากขึ้นไปอีก เราปลูกบ้านปลูกเรือนกันนะ ให้มันเสียพลังงานกันโดยที่เราไม่ได้ใช้ประโยชน์กับประเทศอันสมควรใด ของเขาเขาอยู่ด้วย ความจำเป็น ของเราอยู่ด้วยความอยากเอาอย่างเขา เห็นไหม

มันต่างกันตรงนั้น ต่างกันที่ว่าพัฒนาไม่พัฒนานี้มันอยู่ที่หัวใจ ถ้าเขาคิดของเรา เป็นนะ ถึงว่ามองความเรียบง่าย ถ้ามองความเรียบง่ายเป็นความค่อยพัฒนานี้ มันแบบว่ามันเสีย ตรงนี้ เสียตรงที่เราเกิดในประเทศอันสมควร ประเทศเรามันมีความสุขสภาวะแบบนี้มันอยู่ได้ เรา ไม่ออกมาเป็นภาระรุงรังจนเกินกว่าเหตุ

นี่ความสุขมันหาได้ด้วยที่ใจ เราไปมองความสุขหาได้ที่วัตถุกัน เราถึงต้องสร้างวัตถุ สร้าง บ้านสร้างเรือนกัน ห้องหอนี้ใหญ่มากเลย แต่จริง ๆ แล้วก็นอนเฉพาะห้องนอนของเราเท่านั้น จะ

บ้านเรือนใหญ่ขนาดไหนก็ใช้เฉพาะห้องนอนที่เราเป็นประโยชน์ในห้องนอนของเราเท่านั้นเอง มีเท่านั้นนะ

แล้วเราก็มารักษากัน นี่ประเทศอันสมควร ประเทศอันสมควรข้างนอก แล้วประเทศอันสมควรในหัวใจ เห็นไหม อย่างถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เรามาวัดมาว่านี่ ถ้าชาวพุทธมานี้ มันมากันได้ ถ้าเป็นอย่างอื่นกฎหมายก็ไม่อำนวยการ อย่างทางยุโรปนี่กฎหมายไม่ให้เลย บิณฑบาตไม่ได้ คือว่าไม่มีการขทานใด แต่เนี่ยถ้ามองในว่าเป็นการขทาน แต่พระพุทธเจ้าว่า “เป็นภิกขาจาร” ภิกขาจารตอนเช้านี้เป็นการโปรดสัตว์ออกไป มันมีการได้การกระทำกัน สังคมมันมีความสุข สุขตรงนี้ไง สุขตรงมีการให้กัน มีความอ่อนนุ่มของหัวใจ หัวใจมันจะเข้ามาข้างใน

นี่ถ้าเป็นหลักของศาสนา การออกกฎหมายมันต้องเพื่อศาสนา ถ้าไม่หลักของศาสนาพุทธ ก็ออกกฎหมายเพื่ออะไร? ก็ออกกฎหมายไปเพื่อของเขา มันทำอย่างนั้นไม่ได้ นี่เขาถึงว่าเขาไม่มีพระ เขาไม่มีการทำบุญกุศล เขามีแต่การให้ทาน ทานคือการให้กับสัตว์ ให้กับอะไรก็เรียกว่าเป็นทานหมด บุญกุศลให้กับผู้ทรงศีล ผู้มีศีล อย่างที่ว่าทำบุญกับพระพุทธเจ้านี้ได้บุญมากที่สุด เพราะอะไร? เพราะใจดวงนั้นสะอาด ถ้าใจดวงนั้นมันบริสุทธิ์ขึ้นไป มันให้ผลตอบแทนมาทับทวีคูณ

ในพระไตรปิฎกมีนะ ที่ว่าให้อาหารไปแล้วนี้ เวลาไถนาขึ้นมาออกมาเป็นทองคำทั้งหมด อันนั้นบุญกุศลกับพระสารีบุตรออกจากสมบัติ แล้วชาวนานี้ให้ทานไป ไถนาออกมาเป็นบุญกุศล อันนั้นให้ผลที่ว่าให้ผลเห็น ๆ กลับเป็นวัตถุ แต่ความให้ผลเป็นกับหัวใจที่เกิดตาย ๆ นี่มีอยู่ในพระไตรปิฎก ที่ว่าตายไปแล้วเกิดมาเป็นเทวดา เห็นไหม เคยทำบุญกับพระพุทธเจ้าคนหนึ่ง เคยทำบุญกับพระพุทธเจ้าคนเดียวนะ นี่เป็นเทวดาก็มีวาสนามาก

นี่การเกิดการตาย มันต้องมีการเกิดการตาย ชาวพุทธถึงระส่ำใจมาอย่างนั้น ได้ทำบุญกับใคร ได้ทำบุญอย่างไร ทำบุญนี้มันถึงว่า มันเป็นการฝืน การเสียสละ ความฝืนของเราหนึ่ง ฝืนกับกระแสของโลกหนึ่ง กระแสของโลกก็เกินไปเรื่อย ๆ ว่าการให้การเสียสละอย่างนั้นเป็นคนไม่มีปัญญา

เราคิดว่าเราไม่มีปัญญา แต่ไม่ได้มองคุณค่าของหัวใจ คุณค่าของหัวใจที่ว่าสะสมขึ้นมาแล้วเป็นบุญกุศลของเรา บุญกุศลของเราเนะ ทำไมไปไหนมีแต่คนช่วยเหลือ เหตุการณ์เฉพาะหน้า จะมีเหตุการณ์เป็นไปได้อันไหน เห็นไหม กับที่ว่าอดอยากยากแค้น ทุกข์แสนทุกข์ แล้วก็มีแต่จนตรอกไป เหมือนกับคนเกิดมาที่ว่าเสียสติ สติไม่สมบูรณ์นั้นนะ เกิดมามีแต่คนมองแล้วมันสลดสังเวช แต่เจ้าตัวไม่รู้เลย เจ้าตัวเขาไม่รู้เลย

นี่ก็เหมือนกัน คนมีความคิด ความคิดที่ว่าไม่เชื่อในศาสนา เขาก็คิดอย่างนั้นไง เหมือนกับคนสติไม่สมประกอบ แล้วคนสลดสังเวช เราเป็นคนที่มีสติสัมปชัญญะ เห็นเขาคิดอย่างนั้น เราก็ไม่สลดสังเวช แต่เขาก็ว่าเราโง่ เราก็อ้างว่าเราโง่ เห็นไหม ในศาสนาถึงบอกว่า ถ้าโง่นะ ถ้าฉลาดโดยกิเลสพาลฉลาด อันนั้นถือว่าเป็นความโง่ แต่ถ้าเชื่อเรื่องของธรรมนี้ โลกเขามองว่าโง่ แต่เป็นคนที่มีฉลาด มันอยู่ที่หัวใจใครจะคิดไง จุดยืนของหัวใจของใครจะมีจุดยืนในทางไหน

นี่ถึงว่าเป็นอำนาจวาสนา อันนี้ถึงว่าอำนาจวาสนาแล้วจริตนิสัย จริตนิสัยของคนต่างกันไป มันจะเข้าถึงบุญกุศล เข้าถึงความเชื่อของเราเนะ อยู่ที่จริตนิสัยของเรา เราสะสมบุญกุศลมา เราก็สะสมไปในหัวใจ อริยฐาน เห็นไหม ทุกคนทำบุญอริยฐานว่า “อยากให้อะไรที่สุดของทุกข์”

นี่หลักศาสนาสอนสำคัญขนาดนั้นนะ ขนาดว่าถึงที่สุดของทุกข์ได้ มันเป็นเรื่องของนามธรรมที่ไม่มีใครพิสูจน์ได้ ไม่มีใครสามารถพิสูจน์ได้ ในศาสนาพุทธเรา ๒,๕๔๓ ปีนี้ ทางหลักวิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้ บางอย่างพิสูจน์ได้ เรื่องอริยสัจนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เป็นเรื่องที่ว่าพระพุทธเจ้ากล่าวมาแล้ว ๒,๕๐๐ กว่าปี แต่ฝรั่งพิสูจน์เรื่องอริยสัจได้ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ดับทุกข์ วิธีการดับทุกข์ เขาพึ่งหาพึ่งค้นคว้าได้นะ แล้วเขาพึ่งกันมาก แล้วเขาออกไปตามนั้น

ถึงบอกว่าเวลาเขาพูดถึงเรื่องฝรั่ง เรื่องจิตวิเคราะห์นี่ เขาคิดมาก เขาบอกว่าทั้งมากในเรื่องจิตวิเคราะห์ของทางฝรั่งเขา จิตวิเคราะห์ของเขา เห็นไหม แต่ในเรื่องอริยสัจของเรานั้นยิ่งกว่านั้นขั้น ๕ นี่เข้าถึงหัวใจเลย เข้าถึงการชำระทุกข์ได้ นี่ถึงบอกว่าเป้าหมายของเรา เราจะทำได้อะไรไม่ได้ก็แล้วแต่ แต่บุญกุศลนี้เป็นพื้นฐานขึ้นมา ภูผาดีสั่นเข้า ๆ ไปไหนมีเสบียงไปตลอด รถไป

ไหนดน้ำมันเต็มถึงตลอดนี้มันก็อุ่นใจนะ รถไปไหนดน้ำมันจะหมด ๆ นี่ มันจะมองหาแต่ที่เติมน้ำมันตลอดเวลา

อันนี้ก็เหมือนกัน หัวใจถ้าไปไหนดมีบุญกุศลพาไป มันอุ่นใจตลอดไปนะ แต่หัวใจมันลุ่ม ๆ ดอน ๆ มันก็เป็นไปอย่างนั้น นี่ความเป็นไปของใจ ใจถึงจะมีความสุขความทุกข์นี้ มันอาศัยที่ที่เราเกิดมาแล้ว เป็นมนุษย์พบพุทธศาสนา เกิดในประเทศอันสมควร แล้วมันเป็นทีไรคิดว่าได้ใจ

ธรรมะนี้เป็นกลางเหมือนแสงแดด สมบัตินี้เป็นของกลางของโลกเขา แล้วเราจะคว่ำมาขนาดไหน ไอ้เรื่องของวัตถุนั้นมันเป็นทีที่พึ่งอาศัย สิ่งทีที่อาศัยคืออาศัยมากอาศัยน้อย หามาแล้วต้องจากสิ่งนั้นไปทั้งหมด แต่คุณงามความดีมันไม่จาก มันเข้าไปในหัวใจนั้น ในหัวใจนั้นพาเกิดพาตายไปกับใจนั้นเลย บุญกุศลถึงว่าไปกับใจดวงนั้น จนกว่าอย่างอามิสทานนี้ มันใช้หมด ใช้หมดว่า เสวยภพเสวยชาติไปแล้ว มันใช้หมดไป ๆ

แต่ถ้าทำความสงบเข้ามาในหัวใจ ตัดชำระกิเลสออกไป เป็นอริยบุคคลขึ้นไป ใจอันนั้นสมบูรณ์ สมบูรณ์ที่ว่าไปแล้วถึงตลอด เป็นเนื้อเดียวกันไปตลอดเลย ถึงบอกมันเป็นความหยาบกลาง ละเอียดเข้าไปเรื่อย ๆ เหมือนกิเลส มีหยาบ มีกลาง มีละเอียด เรื่องทานนี้เรื่องหยาบ ๆ นะ หยาบ ๆ เวลาเราทำ ถึงว่าเรื่องหยาบ ๆ ก็ทาน ศีล ภavana เห็นไหม ขนาดหยาบ ๆ แต่เป็นวัตถุที่จับต้องได้ เวลาเป็นศีลขึ้นมา ศีลนี้จับต้องไม่ได้แล้ว เป็นการวิวัติขึ้นมาในหัวใจ แล้วอย่างปัญญาความคิดขึ้นมาเห็นไหม

นี่หลักของศาสนา หยาบ กลาง ละเอียด ทั้งภายนอก ทั้งภายใน ทั้งทุกอย่าง ทั้งอย่างที่ว่าศาสนาถึงที่สุดของทุกขนี้ก็อย่างละเอียดที่สุดของศาสนา นี่เราต้องเข้าใจตรงนั้น เราภูมิใจในความเป็นเราใจ ภูมิใจแล้วอุ่นใจ อย่างเขาคิดอย่างไรเรื่องของเขา นั่นเรื่องของโลก นี่เรื่องของธรรม เอวัง